

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte:

Petru URSACHE

Judecători:

Nadejda TOMA

Ghenadie NICOLAEV

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate de avocatul Ropot Veaceslav în numele petiționarei Duca Neonila și de petiționara Duca Neonila, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2015,

A C O N S T A T A T :

1. Duca Neonila s-a adresat cu plîngere în ordinea prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, solicitînd anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 28.10.2011 emisă de procurorul Procuraturii r. Cimișlia, Bojinov M., invocînd că cazul sesizat de către petiționară a fost investigat superficial, procurorul, în opinia petiționarei, nu a examinat toate capetele plîngerii, nu a verificat și nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor cauzei, deoarece în viziunea sa a fost comisă o infracțiune și anume s-a falsificat un testament.

2. Prin încheierea emisă la 03 iulie 2014 de către judecătorul de instrucție al Judecătoriei Cimișlia, Aramă Z., a fost respinsă plîngerea petiționarei Duca N., formulată în baza art. 313 Cod de procedură penală, privind anularea ordonanței procurorului, instanța constatînd că, ordonanța procurorului din 28.10.2011 este anulată, ulterior fiind pornită urmărirea penală pe cauza penală nr.2013400289. Prin ordonanța procurorului din 24.02.2014 procesul respectiv a fost clasat.

Instanța a stabilit că petiționara nu a contestat în termenii legali ordonanța vizată, nu s-a stabilit faptul lezării cărorva drepturi petiționarei de către organele de urmărire penală, petiționara avînd calitate de martor în cadrul cauzei penale indicate mai sus.

3. La 10 iulie 2014, Duca N. a declarat recurs, solicitînd casarea încheierii judecătorului de instrucție din 03 iulie 2014, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri prin care procurorul să fie obligat să pornească urmărirea penală pe faptele indicate de petiționară.

În recursul declarat, recurenta a indicat că instanța de fond nu a dat apreciere circumstanțelor descrise de petiționară în plîngere.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2014, recursul declarat de Duca N. a fost admis, casată încheierea Judecătoriei Cimișlia din 03 iulie 2014 și remisă cauza la rejudecare, în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Instanța a concluzionat necesitatea admiterii recursului, deoarece instanța de fond a comis erori, care nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece încheierea atacată este nemotivată și anume este indicat că Duca N. are calitate procesuală de martor, neținînd cont de faptul că urmărirea penală a fost începută în baza plîngerii depusă de petiționară.

5. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 decembrie 2014, examinarea plîngerii depusă de Duca N. împotriva ordonanței procurorului 28.10.2011, a fost transmisă pentru examinare Judecătoriei Hîncești.

6. Rejudecînd cauza, prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Hîncești din 26 ianuarie 2015, a fost încetată procedura de examinare a plîngerii declarate de petiționara Duca N., împotriva ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 28 octombrie 2011 adoptată de Procuratura r. Cimișlia.

Instanța a stabilit, că actul contestat de petiționara Duca N. și anume ordonanța din 28 octombrie 2011 emisă de procurorul Procuraturii r. Cimișlia, Bojinov M., a fost abrogată prin ordonanța din 05 septembrie 2013 emisă de procurorul ierarhic superior. Respectiv în situația descrisă, instanța a considerat imposibilă implicarea judecătorului de instrucție în vederea admiterii cerințelor petiționarei.

7. La 11 februarie 2015, Duca N. a declarat recurs, solicitînd casarea încheierii judecătorului de instrucție din 26 ianuarie 2015, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri prin care procurorul să fie obligat să pornească urmărirea penală pe faptele indicate de petiționară.

În recursul declarat, recurenta a indicat, că instanța de fond nu a dat o apreciere circumstanțelor descrise de petiționară în plîngere, deoarece în viziunea sa au fost prezentate probe care confirmă temeinicia plîngerii depuse. Totodată a invocat că nu a fost citată pentru a se prezenta la proces.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2015, a fost respins ca nefondat recursul declarat de petiționara Duca N. împotriva încheierii Judecătoria Hîncești din 26 ianuarie 2015, cu menținerea acesteia fără modificări.

Motivându-și soluția, instanța de recurs a indicat că judecătorul de instrucție corect a concluzionat încetarea procedurii de examinare a plîngerii depuse de Duca N. împotriva ordonanței din 28 octombrie 2011 emisă de procurorul Procuraturii r. Cimișlia, Bojinov M., deoarece aceasta a fost abrogată prin ordonanța din 05 septembrie 2013 emisă de procurorul ierarhic superior.

9. Împotriva deciziei instanței de recurs, au declarat recursuri în anulare, avocatul Ropot Veaceslav în numele petiționarei Duca N. la data de 01 aprilie 2015 și petiționara Duca N. la data de 15 mai 2015.

9.1. Prin recursul în anulare declarat, avocatul Ropot Veaceslav a solicitat, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2015, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

În motivarea recursului avocatul a indicat că, instanța de recurs la examinarea cauzei a comis erori de drept care constituie un viciu fundamental ce afectează decizia atacată și anume: instanța de recurs examinând cauza nu a ținut cont de faptul că examinarea cauzei la Judecătoria Hîncești a avut loc în lipsa petiționarei Duca N., care nu a fost legal citată.

9.2. Prin recursul declarat petiționara Duca N. a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2015, invocînd că nu a fost citată legal pentru a se prezenta la examinarea cauzei de către Judecătoria Hîncești. A mai invocat recurenta că instanțele ierarhic inferioare nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu s-au expus asupra temeiurilor invocate în plîngere care în opinia sa au fost argumentate prin probele prezentate instanțelor judecătorești.

10. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil pentru următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii nr.66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art. 401 alin.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Însă, art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii sus-menționate, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Din materialele dosarului, se constată că chestiunea care a fost examinată de către judecătorul de instrucție, se referă la cele reglementate de art. 313 Cod de procedură penală, ce țin de soluționarea plângerilor împotriva actelor sau acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală sau alte organe care exercită activitate specială de investigații.

Conform prevederilor art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs la curtea de apel în termen de 15 zile de la data pronunțării și care se judecă conform prevederilor titlului II capitolul IV secțiunea a 2-a §2 din Partea specială a Codului de procedură penală.

În speță, se constată că decizia pronunțată de Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2015 privind respingerea recursului declarat împotriva încheierii judecătorului de instrucție în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, este irevocabilă și Colegiul penal statuează că legiuitorul nu mai prevede căi de atac asupra unei hotărâri judecătorești pe o chestiune de verificare a legalității actelor sau acțiunilor organelor de urmărire penală, iar în consecință, o asemenea hotărâre nu cade sub incidența hotărârilor

judecătorești irevocabile prevăzute de art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, care sunt pasibile de a fi atacate cu recurs în anulare.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reiterează că procedura de atac a hotărârilor judecătorești irevocabile cu recurs în anulare este reglementată de art. 452 Cod de procedură penală.

În temeiul art. 453 Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Astfel, Colegiul penal conchide că împotriva hotărârilor judecătorești prin care s-au soluționat alte chestiuni decât vinovăția și condamnarea persoanei, acestea sunt irevocabile și nu sunt pasibile de a fi atacate cu recurs în anulare, ceea ce este prevăzut de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nicio derogare, iar recursurile în anulare declarate de avocatul Ropot V., în numele petiționarei și de petiționara Duca N. sunt inadmisibile, deoarece o astfel de hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate de avocatul Ropot Veaceslav în numele petiționarei Duca Neonila și de petiționara Duca Neonila împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2015, deoarece nu îndeplinesc condițiile de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de 24 iulie 2015.

Președinte

Petru URSACHE

Judecător

Nadejda TOMA

Judecător

Ghenadie NICOLAEV